

XXIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 13. Februar 1909).

Efter at de hidtil gældende Love af 1899 og 1904 om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere have været i Virksomhed i over 8 Aar, har den Anskuelse sikkert mere og mere fæstnet sig, at man her var inde paa en Vej, der ikke blot førte mod bedre og lysere Levevilkaar for den almindelige Landarbejder og hans Familie, men ogsaa til en kraftigere og mere indbringende Udnyttelse af Jorden, og alle indvundne Erfaringer synes kun at bekræfte denne Anskuelse. — Naar der i de forløbne 8 Aar for Statskassen kun har været et Tab af 6,870 Kr., saa kan dette vel være et Vidnesbyrd om, at Loven er gennemført med en vis Forsigtighed og under Følelsen af Ansvar ogsaa overfor Statskassen, men det er dog særlig et Vidnesbyrd om, at Arbejderne have været i Besiddelse af den fornødne Dygtighed til at overtage denne selvstændige Virksomhed, som ogsaa for de allerfleste har medført Tilfredshed og økonomisk Fremgang.

Udvalgets Flertal ser derfor med Tilfredshed, at det foreliggende Lovforslag bygger videre paa det ved Lovene af 1899 og 1904 givne Grundlag og foruden forskellige andre Forbedringer navnlig foreslaar et

forøget aarligt Statsbidrag, en Forhøjelse af Statslaanet til de enkelte Husmandsbrug og Tillægslaan til de i Henhold til de tidligere Love oprettede Brug, og de af Udvalget eller dets Flertal stillede Ændringsforslag slutte sig nøje til det givne og med saa godt Resultat prøvede Grundlag.

Naar Flertallet ikke kan tiltræde de af forskellige Mindretal stillede Ændringsforslag angaaende Ekspropriation og Indførelse af Fæste, saa er det ikke blot, fordi vi ikke ønske at berede dette, med ikke ringe Forventninger imødesete, Lovforslag Hindringer, men ogsaa, fordi vi maa anse det for rettest, at Spørgsmaal om Besiddelsesformen, Ændringer i den nuværende Lovgivning om Ekspropriation i Forening med Landbrugets Kredit- og Beskatningsforhold maa tages under en langt grundigere Overvejelse, end der kan levnes et Udvalg Tid til, men da vi erkende det ønskelige i, at disse Spørgsmaal tages op til alvorlig og grundig Undersøgelse, saa henstille vi til Regeringen at foranledige, at der nedsættes en Kommission til Overvejelse af disse Spørgsmaal.

Efterhaanden som man er gaaet til at